

Формування професійної компетентності майбутніх фахівців інженерно-авіаційного профілю на заняттях з англійської мови професійного спрямування

У статті обґрунтовується, що максимальне наближення змісту дисципліни англійської мови професійного спрямування потребам майбутньої професії є невід'ємною складовою формування професійної компетенції майбутніх інженерно-авіаційний фахівців.

Глобальні зміни, які охопили усі сфери суспільно-економічного життя, бізнесу, а також сферу трудових відносин, вимагають перегляду змісту та форм професійної освіти. На даному етапі закладам вищої професійної освіти недостатньо озброїти своїх майбутніх випускників академічними знаннями із спеціальних дисциплін, вони повинні дбати про розвиток гармонійної особистості з високим рівнем професійної мотивації та відповідальності, тому головним завданням стає підготовка фахівців, які б швидко адаптувалися до змін, мали би навички критичного мислення та вміння аналізувати проблему та знаходити швидкі і нестандартні рішення. Також в умовах сучасного полікультурного світу та гнучкості ринку праці вміння застосовувати засоби іноземної мови для вирішення професійних завдань є невід'ємною складовою професійної компетентності майбутнього фахівця. Таким чином, перед викладачами англійської мови професійного спрямування у закладах вищої освіти стоїть завдання – максимально наблизити зміст навчальної дисципліни потребам майбутньої професії.

Якісне обслуговування літака – це кропітка праця, яка вимагає тривалої підготовки. Крім того літак – це сукупність складних систем, та обслуговуванням кожної займається окремий спеціаліст, тому викладачі англійської мови професійного спрямування, які працюють із майбутніми спеціалістами інженерно-авіаційного профілю, мають звертати увагу на англійську мову загального авіаційного призначення, яка адресована широкому колу авіаційних фахівців, а також англійську мову вузькоспеціального інженерно-авіаційного призначення.

Курс починається із знайомства із базовою структурою літальних апаратів, тому викладач пропанує курсантам опрацювати лексичні одиниці на позначення частин літака (nose – носова частина, cockpit – кабіна пілота, fuselage – фюзеляж, fixed wing – фіксоване крило, landing gear – шасі, rudder – руль напрямку, elevator – руль висоти, ailerons – елерони, horizontal stabilizers – горизонтальні стабілізатори, vertical stabilizers – вертикальні стабілізатори), а потім і частин гелікоптеру (rotor-blade – лопать, swashplate – автомат перекоосу, mast – вал несучого гвинта, tail boom – хвостова балка, tail skid – хвостова лижа, tail rotor – хвостовий гвинт, motor mount – несучі опори двигуна, cowling – обтікач).

Під час вивчення блоку тем щодо типів літальних суден курсанти поглиблюють знання щодо особливостей побудови та структури літака відповідно до функції, яку виконує певний літак або гелікоптер, а також мають вивчити лексичні одиниці на позначення тактико-технічних характеристик, а саме *length* – довжина, *weight* – вага, *combat range* – радіус ураження, *service ceiling* – максимальна висота польоту, *maximum take-off weight* – максимальне підйомне навантаження, *payload* – корисне навантаження, *wingspan* – розмах крила і т.д. Для опрацювання цього матеріалу курсантам можна запропонувати зіставити слова, які позначають певні характеристики, із одиницями вимірювання цих величин.

Ознайомившись із словами на позначення характеристик, можна переходити до зіставлення літаків з огляду на ці характеристики. Всі значення та додаткову інформацію можна розмістити у наведеній таблиці.

Таблиця 1 «*Characteristics of an aircraft*»

The name of an aircraft	
Type/role	
Design (type of a wing)	
Produced/first flight	
Maximum take-off weight	
Combat range	
Service ceiling	
Wingspan	
Length	
Speed/maximum speed /cruise speed	
Engines (number, types)	
Crew	
Payload	
Weapon bays/hard points (number; internal/external)	
Weaponry	

Курсанти можуть читати тексти або переглядати навчальні відео про різні літаки та заносити відповідну інформацію у таблицю. Потім вони обмінюються наявною у них інформацією англійською мовою у формі питання-відповіді, порівнюють літаки за різними показниками. Можна проводити круглі столи або ділові та рольові ігри. Наприклад, представники штабу мають визначитись, який літак буде найбільш ефективним для виконання того чи іншого завдання і т.д. Таким чином, такі вправи розвивають комунікативну компетенцію: курсанти повторюють або вивчають, в залежності рівня підготовки, питальні конструкції, тренують діалогічне мовлення, а також поглиблюють знання щодо способів утворення ступенів порівняння. Матеріал, на базі якого відпрацьовуються мовні одиниці та звороти, а також граматичні структури, містять багато інформації, яка сприяє формуванню професійної компетентности, а також такі завдання створюють необхідні умови для розвитку критичного мислення та навичок аргументовано наводити свою позицію, спираючись на аналіз та факти, а також спонукають

до спілкування англійською мовою на професійні теми.

Тема «Maintenance» за підручником «Air Force» знайомить авіаційних інженерів з певною термінологією та описом процедур, з якими у своїй роботі може стикнутись кожний технічний спеціаліст, який обслуговує літаки. Так у підручнику знаходимо лексичні одиниці, які позначають загальні технічні процедури з обслуговування літака, а також стан технічної готовності літака до польоту: *functional* – *готовий до вильоту*, *fully mission capable* – *боєздатний*, *in good condition* – *технічно справний*, *preventive inspections* – *профілактичні роботи*. У підручнику для опрацювання також наводяться дієслова на позначення дій, пов'язаних з виконанням певних робіт з обслуговування, а саме *to perform (preventive inspections)* – *виконувати (профілактичні роботи)*, *to repair* – *ремонтувати*, *to keep (functional and in good condition)* – *підтримувати (технічну справність літака)*, *to check (hydraulic flued)* – *перевіряти (гідравлічну рідину)*, *to maintain (an aircraft)* – *обслуговувати повітряне судно* і т. п. Проте авіаційні інженери мають розгалужену спеціалізацію: деякі займаються обслуговуванням електричних систем літака, деякі ремонтують двигуни, хтось обслуговує технічні автомобілі, а не літаки, а дехто спеціалізується на радіо-електронному обладнанні.

Зрозуміло, що необхідно доповнювати матеріали навчальних підручників, створювати словники-довідники термінів кожної спеціальності; разом із викладачами спеціальних дисциплін розробляти завдання з метою залучення курсантів до ситуацій, які безпосередньо пов'язані з майбутньою професійною діяльністю. Отже, такий підхід сприяє вирішенню одночасно декількох завдань. Майбутні інженерно-авіаційні фахівці опановують англомовну термінологію за фахом, набувають досвід спілкування англійською мовою на професійні теми, і найголовніше – це допомагає поглибити професійні знання.

Висновки

Вище зазначене свідчить, що заняття з англійської мови професійного спрямування, які організовані з максимальним урахуванням специфіки майбутньої професії, сприяють формуванню професійної компетентності майбутніх випускників інженерно-авіаційного профілю.

Список літератури

1. Мельник Н. Феномен «професійна компетентність» в українській та європейській педагогічній теорії. *Педагогічний процес: теорія і практика (Серія: Педагогіка)*. 2017. №4(59). С. 33-39.

2. Рудницька К.В. Сутність поняття «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2016. Вип. 1(38). С. 241-244.

3. Air Force. Book 2. Gregory L.Gross, Jeff Zeter\Express Publishing, 2011. 38p.